

دانشکده پرستاری-مامایی
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس : بارداری و زایمان (۲)

مخاطبان: دانشجویان ترم چهارم کارشناسی پیوسته مامایی

تعداد واحد: ۱ واحد نظری ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: دوشنبه ساعت ۱۰-۱۲

زمان ارائه درس: دوشنبه ساعت ۱۰-۸ (۸ هفته اول) نیمسال دوم ۹۶-۹۵ مدرس: دکتر سوسن

حیدرپور

درس و پیش نیاز: بارداری زایمان(۱)، کارآموزی بارداری طبیعی

هدف کلی درس: کسب دانش کافی در مورد فرایند فیزیولوژیک زایمان، نحوه اداره و کنترل و مراقبت از مادر و جنین و نوزاد در طی مراحل مختلف وضع حمل طبیعی و دوره بعد از زایمان

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- آشنایی دانشجو با پذیرش مادر در اتاق زایمان و نحوه تشکیل پرونده و پر کردن برگه های مربوطه
- ۲- آشنایی دانشجو با نحوه گرفتن شرح حال
- ۳- آشنایی دانشجو با نحوه انجام معاینات فیزیکی در اتاق زایمان (انواع مانورهای لئوپولد، توش واژینال، بررسی نیروی انقباضی و وضعیت کلی مادر)
- ۴- آشنایی دانشجو با مرحله اول زایمان و انجام همه مراقبت های لازم برای مادر و جنین (توجه به علائم حیاتی، اداره فعال لیبر، نحوه ثبت پارتوگرام)
- ۵- آشنایی دانشجو با ارزیابی های جنین حین زایمان، انواع الگوهای FHR، انواع افت قلب جنین، درمانهای لازم جهت الگوی غیر طبیعی ضربان قلب، عوارض مونیتورینگ، تشخیص زجر جنین
- ۶- آشنایی دانشجو با اداره مرحله دوم زایمان و اپی زیاتومی و پوزیشن های ممکن جهت زایمان و مانورهای زایمانی و مراقبت های اولیه نوزاد و مادر بلافاصله بعد از زایمان و تجویز اکسی توسین
- ۷- آشنایی دانشجو با انواع روش های ترمیم اپی زیاتومی و آموزش های لازم به مادر و نیز مراقبت فوری نوزاد (دما، عفونت، بند ناف، واکسیناسیون و ویتامین K)
- ۸- آشنایی دانشجویان با نحوه اداره مرحله سوم (جفت، معاینات، انواع ناهنجاریها) و مرحله چهارم و انجام مراقبت ها و کنترل خونریزی و قوام رحم و جذب و دفع زائو

اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول

هدف کلی: آشنایی دانشجو با پذیرش مادر در اتاق زایمان و نحوه تشکیل پرونده و پر کردن برگه های

مربوطه

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد

۱-۱- اندیکاسیون های بستری مادران باردار را در اتاق زایمان را نام ببرد

۱-۲- انواع برگه های پرونده و نحوه پر کردن آنها را به تفصیل بیان کند

۱-۳- نحوه ثبت برگه های مربوط به اتاق زایمان را بیشترین استفاده را در بخش زایمان دارد شرح دهد

۴-۱- نکات لازم جهت موار استثنا در بستری و ثبت در پرونده مددجو را بیان کند

۵-۱- نکات لازم جهت ورود به بخش مادران باردار را لیست کند

۶-۱- نحوه برخورد روانی با مادر و همراه را به تفصیل شرح دهد

جلسه دوم

هدف کلی: آشنایی دانشجو با نحوه گرفتن شرح حال

اهداف ویژه :

در پایان دانشجو قادر باشد

۱-۲- نحوه ارتباط با مددجو را به تفصیل بیان کند

۲-۲- روش های مصاحبه و شرح حال گیری از مددجو را توضیح دهد

۳-۲- نکات لازم جهت اخذ شرح حال کامل را شرح دهد

۴-۲- فرق شرح حال مامایی و پزشکی را توضیح دهد

جلسه سوم

هدف کلی: آشنایی دانشجو با نحوه انجام معاینات فیزیکی در اتاق زایمان (انواع مانورهای لئوپولد، توش

واژینال) بررسی نیروی انقباضی و وضعیت کلی مادر)

اهداف ویژه :

در پایان دانشجو قادر باشد

۱-۳- نحوه انجام معاینات فیزیکی در مادر باردار را توضیح دهد

۲-۳- شرایط لازم برای انجام معاینات فیزیکی مادر باردار را بیان کند

۳-۳- تکنیک و اهداف مانور اول لئوپولد را توضیح دهد

۴-۳- تکنیک و اهداف مانور دوم لئوپولد را توضیح دهد

۵-۳- تکنیک و اهداف مانور سوم لئوپولد را توضیح دهد

۶-۳- تکنیک و اهداف مانور چهارم لئوپولد را توضیح دهد

۷-۳- شرایط لازم برای انجام معاینات واژینال توضیح دهد

۸-۳- اهداف معاینه واژینال را لیست کند

۹-۳- مشاهده ظاهری را در معاینه شرح دهد

۱۰-۳- نکات لازم در ارزیابی سرویکس را بنویسد

۱۱-۳- نکات لازم در ارزیابی سه بخش لگن (فوقانی، میانی، تحتانی) به تفصیل بیان کند

۱۲-۳- ویژگی های انقباض رحمی را شرح دهد

۱۳-۳- بخش های مختلف انقباض رحمی را به تفصیل شرح دهد

۱۴-۳- نحوه ارزیابی انقباضات مادر را بنویسد

جلسه چهارم

هدف کلی: آشنایی دانشجو با مرحله اول زایمان و انجام همه مراقبت های لازم برای مادر و جنین (توجه

به علائم حیاتی، اداره فعال لیبر، نحوه ثبت پارتوگرام)

اهداف ویژه :

در پایان دانشجو قادر باشد

۴-۱- مراحل زایمان را با توجه به تعداد بارداری های مددجو توضیح دهد

۴-۲- منحنی فریدمن را به تفصیل بیان کند

۴-۳- ارزیابی علام حیاتی مادر و وضعیت کلی مادر را توضیح دهد

۴-۳- نحوه اداره فعال لیبر و نحوه استفاده از اکسی توسین و داروهای القای زایمان را به طور کامل شرح دهد

۳-۵- برگه پارتوگرام را توضیح دهد

۳-۶- نحوه برخورد با پارتوگرام غیر طبیعی را با ذکر مثال به تفصیل بیان کند

جلسه پنجم

هدف کلی: آشنایی دانشجو با ارزیابی های جنین حین زایمان، انواع الگوهای FHR، انواع افت قلب جنین، درمانهای لازم جهت الگوی غیر طبیعی ضربان قلب، عوارض مونیتورینگ، تشخیص زجر جنین

اهداف ویژه :

در پایان دانشجو قادر باشد

۵-۱- انواع ارزیابی های حین زایمان را توضیح دهد

۵-۲- انواع الگوهای FHR را بیان کند

۵-۳- انواع افت قلب را در جنین شرح دهد

۵-۴- درمان الگوهای غیرطبیعی ضربان قلب را با ذکر مثال بنویسد

۵-۵- عوارض مونیتورینگ را بیان کند

۵-۶- روشهای تشخیص زجر جنین را به طور کامل توضیح دهد

۶-۶- روش های مقابله با زجر جنین را به تفصیل بیان کند

جلسه ششم

هدف کلی: آشنایی دانشجو با اداره مرحله دوم زایمان واپی زیاتومی و پوزیشن های ممکن جهت زایمان و مانورهای زایمانی و مراقبت های اولیه نوزاد و مادر بلافاصله بعد از زایمان و تجویز اکسی توسین

اهداف ویژه :

در پایان دانشجو قادر باشد

۶-۱- علائم ورود مادر به مرحله دوم زایمان را به تفصیل شرح دهد

۶-۲- تمهیدات لازم جهت اداره مرحله دوم زایمان را لیست کند

۶-۳- نحوه انجام بی حسی و برش اپی زیاتومی را توضیح دهد

۶-۴- انواع پوزیشن های ممکن جهت زایمان واژینال را شرح دهد

۶-۵- نحوه انجام مراقبت های حین زایمان را توضیح دهد

۶-۶- انجام مانورهای خروج سر و نوزاد را توضیح دهد

۶-۷- نحوه مراقبت های اولیه نوزاد و گام های اولیه احیا را بیان کند

۶-۸- مراقبت های بلافاصله بعد از زایمان را در مادر و نوزاد شرح دهد

۶-۹- نحوه تجویز اکسی توسین بعد از زایمان جهت پیش گیری از خونریزی پس از زایمان شرح دهد

جلسه هفتم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با انواع روش های ترمیم اپی زیاتومی و آموزش های لازم به مادر و نیز مراقبت فوری نوزاد (دما، عفونت، بند ناف، واکسیناسیون و ویتامین K)

اهداف ویژه :

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۷- انواع سچور و نخ های ترمیم اپی زیاتومی را لیست کند
- ۲-۷- روش های ترمیم اپی زیاتومی را توضیح دهد
- ۳-۷- آموزش های لازم جهت مراقبت از زخم اپی زیاتومی را بیان کند
- ۴-۷- روش های جلوگیری از هیپوترمی نوزاد را توضیح دهد
- ۵-۷- روش های کنترل عفونت نوزادی را لیست کند
- ۶-۷- نکات لازم جهت مراقبت از بند ناف را توضیح دهد
- ۷-۷- نحوه انجام واکسیناسیون و تزریق ویتامین K نوزاد را شرح دهد

جلسه هشتم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با نحوه اداره مرحله سوم (جفت، معاینات، انواع ناهنجاریها) و مرحله چهارم و انجام مراقبت ها و کنترل خونریزی و قوام رحم و جذب و دفع زائو

اهداف ویژه :

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۸- تمهیدات لازم برای اداره مرحله سوم را بیان کند
- ۲-۸- نحوه معاینه جفت را به طور کامل شرح دهد
- ۳-۸- انواع ناهنجاریهای جفت را توضیح دهد
- ۴-۸- نحوه مراقبت های مرحله چهارم را شرح دهد
- ۵-۸- نحوه کنترل خونریزی را گام به گام شرح دهد
- ۶-۸- علائم خطر وجود هماتوم را توضیح دهد
- ۷-۸- نحوه ارزیابی جذب و دفع زائو را بیان کند

منابع فارسی

کانینگهام اف. ولونو. کا. بلوم. اس. بارداری و زایمان ویلیامز ۲۰۱۰- ترجمه بهرام قاضی جهانی و همکاران. انتشارات گلپان ۱۳۸۹

امامی افشار ن، همکاران. راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و ارائه روش های دارویی و غیردارویی کاهش درد زایمان. تهران: وزارت بهداشت، معاونت درمان؛ ۱۳۹۳

گروه مؤلفین. راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان. سوم. تهران: چارسوی هنر؛ ۱۳۹۱.

گروه مؤلفین. راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان در بیمارستان های دوستدار مادر. تهران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. دفتر سلامت خانواده و جمعیت. اداره سلامت مادران؛ ۱۳۹۱.

تقی زاده، ز- گلبنی. ف- بلوری. ب- هورسان. ه. مهارت های عملی مامایی در اتاق زایمان، اندیشه رفیع، ۱۳۹۴

منابع انگلیسی:

Cunningham F, Leveno K, Bloom S, Spong CY, Dashe J. Williams Obstetrics 24/E. 24 edition. New York: McGraw-Hill Professional; 2014. 1376 p.

Avery MD, editor. Supporting a Physiologic Approach to Pregnancy and Birth: A Practical Guide. 1 edition. Ames, Iowa: Wiley-Blackwell; 2013. 360 p.

Klein S, Miller S, Thomson F. A Book For Midwives: Care For Pregnancy, Birth, and Women's Health. Second revised 2013 edition. Berkeley, Calif: Hesperian Foundation; 2013. 527 p.

روش تدریس: بحث گروهی - سخنرانی - پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی: پاورپوینت - وایت برد - فیلم آموزشی

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
در ساعت کلاس	۹۵/۱۲/۱۶	٪۱۰	چند گزینه ای	آزمون میان ترم
در سالن امتحانات	پایان ترم	٪۸۵	چند گزینه ای	آزمون پایان ترم
در ساعت کلاس	در جلسه کلاس	٪۵		حضور فعال در کلاس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

حضور منظم و بموقع در کلاس

شرکت در بحث های گروهی و پاسخ به سوالات مطرح شده در کلاس

خاموش نمودن تلفن همراه در کلاس درس

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ ارسال :

نام و امضای مدیر گروه:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:
تاریخ تحویل:

جدول زمانبندی درس باردرای و زایمان (۲)

روز و ساعت جلسه : دوشنبه ساعت ۱۰-۸ (۸ هفته اول) نیمسال دوم ۹۶-۹۵

مدرس	موضوع هر جلسه	تاریخ	جلسه
دکتر حیدرپور	آشنایی دانشجو با پذیرش مادر در اتاق زایمان و نحوه تشکیل پرونده و پر کردن برگه های مربوطه	۹۵/۱۱/۱۸	۱
دکتر حیدرپور	آشنایی دانشجو با نحوه گرفتن شرح حال	۹۵/۱۱/۲۵	۲
دکتر حیدرپور	آشنایی دانشجو با نحوه انجام معاینات فیزیکی در اتاق زایمان (انواع مانورهای لثوپولد، توش واژینال، آبررسی نیروی انقباضی و وضعیت کلی مادر	۹۵/۱۲/۲	۳
دکتر حیدرپور	آشنایی دانشجو با مرحله اول زایمان و انجام همه مراقبت های لازم برای مادر و جنین (توجه به علائم حیاتی، اداره فعال لیبر، نحوه ثبت پارٹوگرام	۹۵/۱۲/۹	۴
دکتر حیدرپور	آشنایی دانشجو با ارزیابی های جنین حین زایمان، انواع الگوهای FHR، انواع افت قلب جنین، درمانهای لازم جهت الگوی غیر طبیعی ضربان قلب، عوارض مونیتورینگ، تشخیص زجر جنین	۹۵/۱۲/۱۶	۵
دکتر حیدرپور	آشنایی دانشجو با اداره مرحله دوم زایمان و اپی زیاتومی و پوزیشن های ممکن جهت زایمان و مانورهای زایمانی و مراقبت های اولیه نوزاد و مادر بلافاصله بعد از زایمان و تجویز اکسی توسین	۹۵/۱۲/۲۳	۶
دکتر حیدرپور	آشنایی دانشجو با انواع روش های ترمیم اپی زیاتومی و آموزش های لازم به مادر و نیز مراقبت فوری نوزاد (دما، عفونت، بند ناف، واکسیناسیون و ویتامین K)	۹۶/۱/۲۱	۷
دکتر حیدرپور	آشنایی دانشجویان با نحوه اداره مرحله سوم (جفت، معاینات، انواع ناهنجاریها) و مرحله چهارم و انجام مراقبت ها و کنترل خونریزی و قوام رحم و جذب و دفع زائو	۹۶/۱/۲۸	۸